

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1979

---

4 MAART 1979

Voorstel van wet betreffende de handelsbetrekkingen met landen waar de rassenscheiding wettelijk geregeld is

(Ingediend door de heren Moureaux en J. Humblet)

TOELICHTING

Het feit dat er verschillende handelscontracten zijn gesloten met Zuid-Afrika toont duidelijk aan dat de politieke organen niet over voldoende middelen beschikken om controle te oefenen op overeenkomsten die door publiekrechtelijke, semi-publiekrechtelijke of privaatrechtelijke maatschappijen met andere Staten worden aangegaan.

Hoewel die contracten een veel grotere weerslag op de binnenlandse en de buitenlandse politiek hebben dan de meeste overeenkomsten die door de Belgische Staat worden gesloten, ontsnappen zij aan de grondwettelijke controle waarin artikel 68 van de Grondwet voorziet. Het is echter onbetwistbaar dat de Staat er rechtstreeks en zijdelings door bezwaard wordt.

In het kader van de Synatom-contracten bijvoorbeeld, waardoor alle politieke instanties worden omzeild, hebben de electriciteitsmaatschappijen België verbonden in een beleid dat een duidelijke interne terugslag heeft en ernstige internationale gevolgen kan hebben.

Een overeenkomst als deze kan leiden tot versteviging en bestendiging van het laakbare systeem van apartheid. Bovendien wordt op die wijze de energievoorziening van ons land gegrondvest op de veronderstelde instandhouding van een ondulbare toestand. Want een ommezwaai, die door vele landgenoten gewenst wordt, zal onze bevoorradingsmogelijkheden in gevaar brengen. Door zijn economische toekomst

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1979

---

4 MARS 1979

Proposition de loi relative aux relations commerciales avec les pays dont la législation organise la ségrégation raciale

(Déposée par MM. Moureaux et J. Humblet)

DEVELOPPEMENTS

La conclusions de divers contrats commerciaux avec l'Afrique du Sud a montré clairement l'insuffisance des moyens de contrôle des pouvoirs politiques du pays sur les conventions conclues par des sociétés publiques, para-publiques ou privées avec des Etats étrangers.

Ces contrats — bien que leur portée politique, tant interne qu'externe, soit énorme et dépasse celle de la plupart des conventions conclues par l'Etat belge — échappent au contrôle constitutionnel prévu par l'article 68 de la Constitution. Or, ils grèvent indiscutablement l'Etat de manière directe et indirecte.

Dans le cadre des contrats Synatom, par exemple, en court-circuitant tous les pouvoirs politiques, les sociétés d'électricité ont engagé la Belgique dans une politique dont les répercussions internes sont évidentes et dont les conséquences internationales peuvent être graves.

Ce type de convention peut avoir pour effet de conforter et de perpétuer un régime d'apartheid hautement condamnable. Qui plus est, il fonde l'approvisionnement énergétique du pays sur l'hypothèse du maintien d'une situation inadmissible. En effet, le renversement de cette situation que beaucoup de compatriotes souhaitent, aura pour conséquence de mettre en péril, dans l'avenir, les possibilités d'approvisionne-

te binden aan het lot van dergelijke regeringsstelsels, loopt België onberekenbare risico's.

Het is de taak van de Regering, onder controle van het Parlement, de grote lijnen van de Belgische binnenlandse en buitenlandse politiek vast te leggen.

Dit land mag niet aanvaarden dat zijn beleid bepaald wordt door particuliere belangen, hoe achtenswaardig die ook zijn.

**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1

De financiële of handelsakkoorden, door publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen gesloten met landen waar de wetgeving aan de onderdanen rechten en vrijheden verleent op discriminerende wijze, al naar het ras waartoe zij behoren, kunnen in België, op straffe van nietigheid, geen gevolg hebben dan na de toestemming van beide Kamers te hebben verkregen.

ART. 2

Geen enkele openbare instelling mag aan een overeenkomst als bedoeld in artikel 1, haar medewerking, aval of waarborg verlenen, zolang de toestemming van de Kamers niet is verkregen.

ART. 3

Overtreding van deze wet wordt gestraft met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met geldboete van duizend frank tot een miljoen frank, of met een van die straffen alleen.

ment de la Belgique. En liant son avenir économique au sort de régimes de ce genre, la Belgique prendrait des risques incalculables.

Il appartient au Gouvernement contrôlé par le Parlement de déterminer les grands axes des politiques interne et externe de la Belgique.

Celle-ci ne peut accepter que ceux-ci soient définis par des intérêts privés, aussi respectables soient-ils.

S. MOUREAUX.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er

Les accords commerciaux ou financiers conclus par des personnes publiques ou privées avec des pays dont la législation attribue à ses nationaux les droits et libertés de façon discriminatoire en fonction de l'appartenance raciale ne peuvent, à peine de nullité, sortir leurs effets en Belgique qu'après avoir reçu l'assentiment des Chambres.

ART. 2

Aucun organisme public ne peut prêter son concours, donner son aval, ou accorder sa garantie aux accords visés à l'article 1er tant que l'assentiment des Chambres n'a pas été recueilli.

ART. 3

Les infractions à la présente loi sont punies d'un emprisonnement de un an à cinq ans et d'une amende de mille francs à un million de francs ou de l'une de ces peines seulement.

S. MOUREAUX.

J. HUMBLET.